

KTI MAGYAR KÖZLEKEDÉSTUDOMÁNYI ÉS LOGISZTIKAI INTÉZET NONPROFIT KFT.

KÉPZÉSI ÉS VIZSGÁZTATÁSI IGAZGATÓSÁG

Vasúti Képzési Módszertani Központ

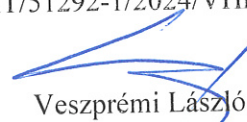
VVK-366-AL-1

**Vasútszakmai oktató:
Gyakorlati oktató
alapképzési program**

2024.

Építési és Közlekedési Minisztérium
Vasúti Hatósági Főosztály
JÓVÁHAGYOM a
KÖFÁT/51292-1/2024/VHF sz. alatt

Veszprémi László

1. AZ ALAPKÉPZÉS CÉLJA

A képzés célja a 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet szerinti Vasútszakmai oktató (gyakorlati) alapvizsga letételére való felkészítés. Vasútszakmai (gyakorlati) oktatók képzése, akik a szakma széleskörű ismerete mellett andragógiaileg és módszertanilag felkészültek, képesek a tudásukat, a szabályzatok és utasítások anyagát az oktatás során hatékonyan átadni, az oktatáshoz kapcsolódó tervezési és szervezési feladatokat ellátni, kapcsolataikat a helyzetnek megfelelően kezelni, munkahelyi magatartásukkal a szakmaszeretetet közvetíteni.

A képzés további célja a képzésben résztvevőkkel megismertetni a magyar jogrendben érvényesülő, a vasútszakmai képzéssel kapcsolatos előírásokat, valamint a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő képzési elveket, és a hatósági vizsgáztatás szabályait.

2. AZ ALAPKÉPZÉS CÉLCSOPORTJA

Olyan munkavállalók, akik a 19/2011. (V.10.) NFM rendeletben előírtak szerint a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő témaköröket oktatnak. A képzésen való részvétel feltételeit a 19/2011. (V.10.) NFM rendelet tartalmazza.

3. AZ ALAPKÉPZÉS SORÁN MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK

A képzésben résztvevő a tanfolyam befejeztével:

- rendelkezzen
 - széleskörű szakmai tudással
 - a felnőttképzéshez, oktatói tevékenységéhez, oktató felügyeleti szolgálatokhoz szükséges andragógiai ismeretekkel
 - alapos módszertani felkészültséggel
- ismerje
 - a felnőttképzés pszichológiai hátterét
 - a magyar jogrendben érvényesülő jogszabályi és vasúti előírásokat
 - a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő képzési és vizsgáztatási előírásokat
- legyen jártas
 - a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő oktatások oktatástervezési feladatainak megoldásában
- legyen képes
 - a szakmai tudását, a szabályzatok és az utasítások anyagát az oktatások során átadni, a felnőttoktatási módszereket differenciáltan alkalmazni
 - a képzések, oktatások során a körülményeknek megfelelően kommunikálni, az emberi problémákat megérteni, az emberi kapcsolatokat hatékonyan, etikusan kezelni
 - számítástechnikai ismereteit munkája során alkalmazni, az oktatástechnikai eszközöket kiválasztani, és az oktatás során készség szinten használni
 - magatartásával szakmaszeretetet közvetíteni
 - szakmai tudását és oktatás-módszertani kultúráját önállóan, folyamatosan fejleszteni
 - felkészülni az oktatásra
 - a résztvevők haladását számon kérni, értékelni
 - kapcsolatot tartani a képzésben érintettekkel
 - a képzéssel kapcsolatos adminisztrációt elvégezni
 - aktívan közreműködni a szervezet minőségirányítási rendszerének működtetésében
 - betartani és betartatni az előírásokat

4. AZ ALAPKÉPZÉSBE VALÓ BEKAPCSOLÓDÁS FELTÉTELEI

4.1.	Végzettség	a 19/2011. (V.10.) NFM rendelet által előírtak szerint
4.2.	Szakmai gyakorlat	a 19/2011. (V.10.) NFM rendelet által előírtak szerint
4.3.	Egészségügyi alkalmasság	Vasút- egészségügyi érvényes alkalmassági határozat (a 203/2009. (IX.18) Kormányrendelet szerint)
4.4.	Előzetesen elvárt ismeret(ek)	a 19/2011. (V.10.) NFM rendelet által előírtak szerint

5. AZ ALAPKÉPZÉSBEN VALÓ RÉSZVÉTEL FELTÉTELEI

5.1.	A részvétel követésének módja	Jelenléti ív és Haladási napló
5.2.	Megengedett hiányzás	a képzés óraszámának legfeljebb 10%-át elérő mulasztás
5.3.	Mulasztás pótlása	az elméleti óra mulasztása konzultációval, a gyakorlati óra gyakorlati órával pótolható a tréningen a részvétel kötelező, nem pótolható
5.4.	Egyéb feltételek	A képzésben résztvevő nem áll jogerős bírósági ítélettel kiszabott szabadságvesztés, foglalkozástól, illetve vasúti járművezetéstől való eltiltás hatálya alatt

6. TERVEZETT KÉPZÉSI IDŐ, INTENZITÁS

6.1.	Összes óraszám:	152	óra
Ebből:			
6.2.	Elmélet:	75	óra
6.3.	Gyakorlat:	77	óra
6.4.	Intenzitás: 8 óra/nap	Időtartam	
		19 nap	

7. CSOPORTLÉTSZÁM

7.1. ELMÉLETI KÉPZÉSBEN MINIMUM: 6* FŐ, DE LEGFELJEBB: 24 FŐ

7.2. GYAKORLATI ÓRÁKON LEGFELJEBB: 12 FŐ

**7.3. A SZIMULÁCIÓS JÁRMŰVEZETŐI OKTATÓI GYAKORLATOKON
LEGFELJEBB: 4 FŐ**

*VKMK központvezető eseti engedélyével el lehet térni.

8. AZ ALAPKÉPZÉS FELTÉTELRENDSZERE

8.1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

8.1.1. ÁLTALÁNOS FELNŐTTKÉPZÉSI ISMERETEK, OKTATÓI ETIKA, OKTATÁSTECHNIKA ISMERETEK OKTATÓIVAL SZEMBENI KÖVETELMÉNYEK:

Pedagógus, andragógus, szakoktató végzettséggel és szakképzettséggel, valamint felnőttoktatásban, felnőttképzésben és/vagy felsőoktatásban/köznevelésben szerzett legalább 3 éves gyakorlattal rendelkezzen, további elvárás az oktatott tantárgy/tantárgyak magas szintű szakmai ismerete.

8.1.2. VASÚTSZAKMAI ISMERETEK GYAKORLATI OKTATÁSÁNAK MÓDSZERTANA (MUNKABIZTONSÁGI ISMERETEK A GYAKORLATI OKTATÁS SORÁN), OKTATÁSI GYAKORLAT, VASÚTI KÉPZÉSEK JOGI ISMERETEI ISMERETEK OKTATÓIVAL SZEMBENI KÖVETELMÉNYEK:

Állami felsőfokú végzettség, kiváló gyakorlati felkészültség, legalább 5 év felnőttoktatásban, felnőttképzésben szerzett gyakorlat. További követelmény, hogy az oktató szerepeljen a hatósági vasútszakmai elméleti oktatói névjegyzékben.

Az Oktatási gyakorlat tantárgy oktatásába javasolt bevonni a Pedagógiai, andragógiai ismeretek és/vagy a Felnőttképzés általános módszertana tantárgy oktatóit. Ebben az esetben az oktatóval szemben támasztott követelmény megegyezik az Általános felnőttképzési ismeretek, Oktatói etika, Oktatástechnika tantárgyaknál előírt személyi feltételekkel.

8.1.3. AZ OKTATÓI ÖNISMERET, KOMMUNIKÁCIÓ, KONFLIKTUS-,
STRESSZKEZELÉS TRÉNING ISMERETEK” OKTATÓIVAL
SZEMBEN TÁMASZTOTT KÖVETELMÉNYEK:

Javasolt a tréneri képzettség, tréneri gyakorlat.

8.2. TÁRGYI FELTÉTELEK

8.2.1. AZ ELMÉLETI ÓRÁK TÁRGYI FELTÉTELEI:

- létszámnak megfelelő oktatóterem, jegyzetelésre alkalmas asztalokkal és székekkel
- az oktatás során az ismeretanyag átadását segítő vizuális és audiovizuális eszközök
- IKT eszközök (asztali számítógép, monitor, laptop, projektor, presenter)
- tábla íróeszközzel
- vetítővászon
- szimulációs berendezések

8.2.2. A GYAKORLATI ÓRÁK TÁRGYI FELTÉTELEI:

A gyakorlatok teljesítéséhez megfelelő szakmai helyszínek biztosítása, a szakmai ismeretek szempontjából szükséges vasúti járművek és vasúti infrastruktúra hozzáférhetőségének biztosítása, különös tekintettel az alábbiakra:

- üzemi (termelési) feltételek biztosítása, a megfelelő helyszín és időpont kiválasztása,
- meg kell felelni a módszertani, egészségügyi és a biztonságos munkavégzés követelményeinek.
- szimulációs berendezések

8.2.3. SZEMLÉLTETŐ ANYAGOK, OKTATÁSI SEGÉDLETEK:

Az oktatásokon a példák bemutatásához a tansegédletek kiegészülnek az alábbiakkal:

- a vasútvállalat idevonatkozó utasításai, szabályzatai, ezekhez kapcsolódó segédkönyvei
- a vasúttársaság képzési és vizsgaszabályzata
- szakkönyvek, jegyzetek
- nyomtatványok és mintagyűjtemények
- adathordozók, filmek
- szakmai szoftverek
- modellek, alkatrészecskék
- szakmai ábrák, tablók, fotók

8.2.4. KÖTELEZŐ IRODALOM:

Oktató(k) által készített prezentáció

Fontosabb hazai jogszabályok:

- 203/2009. (IX. 18.) Kormányrendelet a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkaköröket betöltő munkavállalókkal szemben támasztott egészségügyi követelményekről és az egészségügyi vizsgálat rendjéről
- 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók szakmai képzésének és vizsgáztatásának, a vasúti vizsgaközpont és képzőszervezetek működésének, a képzési engedélyek kiadásának, továbbá a vasúti járművezetői gyakorlat szabályairól

Ajánlott irodalom:

- 2005. évi CLXXXIII. törvény a vasúti közlekedésről
- 2013. évi LXXVII törvény a felnőttképzésről
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 11/2020. (II. 7.) Kormányrendelet a felnőttképzési törvény végrehajtásáról
- 414/2020. (VIII.30.) Kormányrendelet a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő hatósági eljárásokról, valamint a vasúti közlekedési hatóság felügyeleti tevékenysége részletes szabályairól
- 22/2010. (XII. 20.) NFM rendelet a vasúti járművezetői engedélyről és a vasúti járművezetői tanúsítványról
- 246/2019. (X.24.) Kormányrendelet a vasúti vizsgaközpont kijelöléséről
- 295/2020 (VI.23) Kormányrendelet a vasúti képzési módszertani központ kijelöléséről
- 46/2019. (XII.20.) ITM rendelet a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók vizsgáztatásával összefüggő díjakról
- 382/2016. (XII.02.) Kormányrendelet a közlekedési igazgatásai feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről
- Az Európai Parlament és a Tanács 2016/797 irányelve (2016. május 11.) a vasúti rendszer Európai Unión belüli kölcsönös átjárhatóságáról
- Az Európai Parlament és a Tanács 2016/798 irányelve (2016. május 11.) a vasútbiztonságról
- Az Európai Parlament és a Tanács 2016/796 rendelete (2016. május 11.) az Európai Unió Vasúti Ügynökségéről
- Az Európai Parlament és a Tanács 2007/59/EK irányelve (2007. október 23.) a közösségi vasúti rendszereken mozdonyokat és vonatokat működtető mozdonyvezetők minősítéséről,
- Az Európai Parlament és a Tanács 2012/34/EU irányelve (2012. november 21.) az egységes európai vasúti térség létrehozásáról.

9. AZ ALAPKÉPZÉS FOLYAMATA

A képzés az Oktatói önismeret, kommunikáció, konfliktus-, stresszkezelés tréning tantárggyal indul.

Ezt követően javasolt a Pedagógiai, andragógiai alapismeretek tantárgy oktatása.

A Felnőttképzés pszichológiája, Felnőttképzés általános módszertana, Oktatástechnika, Vasúti képzés jogi ismeretei, tantárgyak oktatása párhuzamosan történhet.

A Vasútszakmai ismeretek gyakorlati oktatásának módszertana (Munkabiztonsági ismeretek a gyakorlati oktatás során), valamint a Hospitálási gyakorlat és az Oktatási gyakorlat a Felnőttképzés módszertanának elméleti óráinak teljesítése után kezdhető meg legkorábban.

10. AZ ELŐZETESEN MEGSZERZETT TUDÁS ELISMERÉSÉNEK MÓDJA

Pedagógia és/vagy andragógia diploma esetén, amennyiben a diploma a képzést megelőző 5 éven belül került megszerzésre felmentés adható az Általános felnőttképzési ismeretek témakör alól, kivételt képez a Hospitálási gyakorlat.

11. AZ ALAPKÉPZÉS SORÁN ALKALMAZOTT ÉRTÉKELÉSI RENDSZER

11.1	Ellenőrzések formája	Írásbeli és szóbeli
------	----------------------	---------------------

11.2.	Ellenőrzések rendszeressége	A hatósági vizsgára kötelezett témakörökben: <ul style="list-style-type: none"> témakörönként (ahol a témakör tantárgyakra osztott, tantárgyanként), de legalább 1 db házi dolgozat; a vizsga szóbeli részének módszertani felkészítése céljából alkalmanként szóbeli feleletek.
11.3.	Ellenőrzések tartalma	Az írásbeli és szóbeli számonkérések tartalma mindenkor igazodik a képzésben megvalósult haladáshoz, az előírt és megvalósult ismeretanyag-átadáshoz.
11.4.	A felnőttek tudásszintjének ellenőrzésére szolgáló módszer(ek)	Az előző pontokban felsoroltak teljesítése. A szóbeli hatósági vizsgára való felkészítés céljából az érintett témakörökből, ezen belül tantárgyakból legalább egy szóbeli számonkérés.
11.5.	Megszerezhető minősítések	„Megfelelt” / „Nem felelt meg”
11.6.	Megszerezhető minősítésekhez tartozó követelményszintek	A 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet 19. § (4.) bekezdés előírása szerint
11.7.	Sikertelen teljesítések következményei	Bármely követelmény „Nem felelt meg” minősítése esetén 2 alkalommal van lehetőség javításra.

12. AZ ALAPKÉPZÉS ZÁRÁSA

12.1.	Az alapképzés zárásának feltételei	Vasúti képzés jogi ismeretei	1db, az oktató által elfogadott záródolgozat
		Felnőttképzés általános módszertana	1db, az oktató által megadott gyakorlati óra megtartásának vázlata, 1 szóbeli felelet
		Oktatástechnika	1 db, az oktató által elfogadott szemléltető anyag készítése
		Pedagógia, andragógiai alapismeretek Felnőttképzés pszichológiája	1-1 db, az oktató által elfogadott házi dolgozat, 1 szóbeli felelet
		Hospitálási gyakorlat	Gyakorlat előírt helyszínen és módon történő teljesítése az adott oktatók igazolásával, írásbeli, értékelő beszámoló készítése

12.2.	Az alapképzés zárásának módja	Hatósági vizsga
12.3.	A záróvizsga rendje	A 19/2011. (V.10.) NFM rendelet 19. §, valamint a KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rendje szerint.
12.4.	A záróvizsga követelménye	A 19/2011. (V.10.) NFM rendelet 19. §, valamint a KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rendje szerint.
12.5.	A záróvizsga minősítési szintjei	A 19/2011. (V.10.) NFM rendelet 19. §, valamint a KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rendje szerint.
12.6.	A különböző minősítésekhez tartozó követelményszintek	A 19/2011. (V.10.) NFM rendelet 19. §, valamint a KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rendje megfelelő függeléke szerint.
12.7.	A sikertelen teljesítés következménye	A sikertelen alapvizsga után a javítóvizsga előtt 2*6 óra konzultációt kell biztosítani. Javítóvizsga a 19/2011. (V.10.) NFM rendelet 21. §, valamint a KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rendje szerint tehető.

13. AZ ALAPKÉPZÉS ELVÉGZÉSÉT IGAZOLÓ OKIRAT

13.1.	Bizonyítvány		
13.2.	Tanúsítvány	X	A 2013. évi LXXVII. (felnőttképzési) törvény szerint
13.3.	Látogatási igazolás		
13.4.	Egyéb	X	A képzést lezáró hatósági vizsga Megfelelt szintű teljesítését követően: A KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rendje szerinti „Alapvizsga igazolás”, „Alapvizsga jegyzőkönyv”

14. TÉMAKÖRÖK, TÉMAKÖRÖN BELÜLI TANTÁRGYAK; A HATÓSÁGI VIZSGÁHOZ ELŐÍRT TÉTELES ISMERETANYAG ÉS A HATÓSÁGI VIZSGAKÉRDÉSEK

Sor- szám	Témakörök	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
A vasúti közlekedés biztonságával összefüggő témakörök				
1.	Általános felnőttképzési ismeretek	32	32	64

Sor- szám	Témakörök	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
2.	Vasútszakmai ismeretek gyakorlati oktatásának módszertana (Munkabiztonsági ismeretek a gyakorlati oktatás során)	16	8	24
3.	Oktatási gyakorlat	8	16	24
4.	Vasúti képzés jogi ismeretei	16	0	16
Kiegészítő témakörök				
5.	Kiegészítő ismeretek	3	21	24
Összesen:		75	77	152

A HATÓSÁGI VIZSGÁHOZ ELŐÍRT TÉTELES ISMERETANYAG ÉS A HATÓSÁGI VIZSGAKÉRDÉSEK

A hatósági vizsgához előírt tételes ismeretanyag és hatósági vizsgakérdések a KAV Vizsgaszabályzat és Eljárási Rend Függelékében a „VVK-366-AL-1 vizsgaazonosítójú alapvizsgálóhoz” található.

14.1. AZ „ÁLTALÁNOS FELNŐTTKÉPZÉSI ISMERETEK” TÉMAKÖR TANTÁRGYAK SZERINTI ÓRATERVE

Sor- szám	A témakör tantárgyai	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Pedagógiai, andragógiai alapismeretek	12	4	16
2.	Felnőttképzés pszichológiája	12	4	16
3.	Felnőttképzés általános módszertana	8	16	24
4.	Hospitálási gyakorlat	0	8	8
Összesen:		32	32	64

AZ „ÁLTALÁNOS FELNŐTTKÉPZÉSI ISMERETEK” TÉMAKÖR OKTATÁSÁNAK CÉLJA

Az „Általános Felnőttképzési ismeretek” témakör oktatásának a célja, hogy megismertesse a képzésben résztvevőkkel az alapvető andragógiai ismereteket a felnőttoktatás, felnőttképzés elméleti háttéréről, mutasson utat az ismeretek gyakorlati felhasználásához. A képzésben résztvevők szerezzenek alapvető ismereteket a felnőttképzés pszichológiai háttéréről. A képzés sikeres elvégzésével a képzésben résztvevők rendelkezzenek széleskörű módszertani kultúrával, képesek legyenek a felnőttképzés módszertani alapjainak, a tanulással, a gyakorlati oktatással, képzéssel összefüggő didaktikai alapelvek ismeretével és segítségével, azokat tudatosan, hatékonyan és

eredményesen kiválasztani és alkalmazni. Legyenek képesek változatos oktatási módszerek és eszközök alkalmazására, az oktatás, képzés teljes folyamatában. Motiváltak legyenek módszertani eszköztáruk, kultúrájuk folyamatos fejlesztésére. Ismerjék meg gyakorlatban az oktatói feladatokat és lássanak példát oktatásmódszertani megoldásokra.

AZ „ÁLTALÁNOS FELNŐTTKÉPZÉSI ISMERETEK” TÉMAKÖR OKTATÁSÁNAK KÖVETELMÉNYE

Az „Általános Felnőttképzési ismeretek” témakör oktatásának követelménye, hogy a képzésben résztvevők ismerjék meg a pedagógia, az andragógia és a pszichológia tudományainak rendszertanban elfoglalt helyét, a felnőttoktatás és felnőttképzés elméleti és gyakorlati hátterét, összefüggéseit, feladat- és célrendszerét, a felnőttkori tanulásban résztvevők jellemző sajátosságait, a felnőttkori tanulást elősegítő és gátló tényezőket. Legyenek képesek ezeket az ismereteket a gyakorlatban is alkalmazni. Ismerjék meg a pszichológia tudományának a felnőttoktatással, felnőttképzéssel való összefüggéseit, a képzésben résztvevők pszichológiai jellemzőit, ismerjék a megismerő folyamatok tanulási vonatkozásait, a felnőttkori tanulást befolyásoló pszichológiai tényezőket. A képzésben résztvevők ismerjék a didaktikai alapfogalmakat. Rendelkezzenek a gyakorlati oktatáshoz, képzéshez a felnőttképzésben alkalmazható módszerek tudatos, hatékony és eredményes kiválasztásának és alkalmazásának képességével. Ismerjék a képzési módszertanok és technikák alkalmazásának koherenciáját. Ismerjék a korszerű és változatos oktatási módszerek alkalmazásának, az oktatás, képzés teljes folyamatában betöltött helyét és feladatát. Legyenek képesek a hospitált elméleti órák és/vagy gyakorlati foglalkozások andragógiai, oktatás-módszertani elemzésére, kialakult véleményük körültekintő, tárgyilagos megfogalmazására.

AZ „ÁLTALÁNOS FELNŐTTKÉPZÉSI ISMERETEK” TÉMAKÖR ÁLTAL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK

A képzésben résztvevő a témakör oktatásának végeztével:

- ismeri a pedagógia és andragógia tudományának elméleti alapjait
- ismeri a felnőttoktatás és felnőttképzés sajátosságait, feladat- és célrendszerét
- ismeri a felnőttképzés pszichológiájának alapjait
- ismeri a tanulási képességek felnőttkori vonatkozásait
- ismeri a megismerő folyamatokat
- ismeri a munka melletti tanulás pszichológiai problémáit
- ismeri az oktatói szereppel kapcsolatos elvárásokat, az ezzel összefüggő etikai normákat
- ismeri az oktatáshoz, képzéshez szükséges alapvető pszichológiai ismereteket
- ismeri a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók oktatási és képzési gyakorlatát
- ismeri a didaktikai alapfogalmakat, a gyakorlati oktatás, képzés során alkalmazandó legfontosabb didaktikai alapelveket
- ismeri a gyakorlati oktatás, képzés során alkalmazható oktatási eszközöket és képes azok produktív és célravezető applikálására, gyakorlatba való beépítésére
- ismeri a képzési programok gyakorlati oktatásra, képzésre vonatkozó elemeit
- ismeri az oktatási módszer és a szervezési mód kiválasztásának szempontjait
- ismeri az értékelés, visszacsatolás fő funkcióit

- képes az elméleti ismeretek és a gyakorlati tapasztalatok összevetésére, azok alkalmazására oktatói tevékenysége során
- képes a megszerzett pszichológiai ismereteinek a konkrét andragógiai szituációkban való alkalmazására
- képes a felnőtt személyiségének reális megítélésére, problémáinak megértésére, pszichológiai ismereteit a konkrét szituációkban alkalmazni
- képes a gyakorlati oktatás, képzés során a felnőttképzési módszerek tudatos, hatékony és eredményes alkalmazására
- képes saját módszertani kultúrájának folyamatos fejlesztésére
- képes átlátni az oktatási, képzési folyamat egészét, a gyakorlati oktatás, képzés az oktatási folyamat egészében betöltött szegmensét, ahhoz való viszonyulását
- képes a hospitált elméleti órák és/vagy gyakorlati foglalkozások andragógiai, oktatás-módszertani elemzésére, véleményének körültekintő, tárgyilagos megfogalmazására

AZ „ÁLTALÁNOS FELNŐTTKÉPZÉSI ISMERETEK” TÉMAKÖR, NEM A HATÓSÁGI VIZSGA TÁRGYÁT KÉPEZŐ ISMERETANYAGÁNAK FELSOROLÁSA

AZ „ÁLTALÁNOS FELNŐTTKÉPZÉSI ISMERETEK” TÉMAKÖR FOLYAMATKÖZI ELLENŐRZÉSÉHEZ ALKALMAZANDÓ, NEM A HATÓSÁGI VIZSGA TÁRGYÁT KÉPEZŐ KÉRDÉSEK

14.1.1.A „PEDAGÓGIAI, ANDRAGÓGIAI ALAPISMERETEK” TANTÁRGY ÓRATERVE

Sor- szám	A tantárgy részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Pedagógiai, andragógiai alapismeretek	12	4	16
Összesen:		12	4	16

A „PEDAGÓGIAI, ANDRAGÓGIAI ALAPISMERETEK” TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK CÉLJA:

A „Pedagógiai, andragógiai alapismeretek” tantárgy oktatásának a célja, hogy a képzésben résztvevők megismerjék a pedagógia, az andragógia tudományainak rendszertanban elfoglalt helyét, a felnőttoktatás és felnőttképzés elméleti és gyakorlati hátterét, összefüggéseit, feladat- és célrendszerét, a felnőttkori tanulásban résztvevők jellemző sajátosságait, a felnőttkori tanulást elősegítő és gátló tényezőket. Legyenek képesek ezeket az ismereteket a gyakorlatban is alkalmazni.

A „PEDAGÓGIAI, ANDRAGÓGIAI ALAPISMERETEK” TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK KÖVETELMÉNYE:

A „Pedagógiai, andragógiai alapismeretek” tantárgy oktatásának követelménye, hogy a képzésben résztvevők ismerjék meg a pedagógia, az andragógia tudományainak rendszertanban elfoglalt helyét, a felnőttoktatás és felnőttképzés elméleti és gyakorlati hátterét, összefüggéseit, feladat- és célrendszerét, a felnőttkori tanulásban résztvevők jellemző sajátosságait, a felnőttkori tanulást elősegítő és gátló tényezőket. Legyenek képesek ezeket az ismereteket a gyakorlatban is alkalmazni.

A „PEDAGÓGIAI, ANDRAGÓGIAI ALAPISMERETEK” TANTÁRGY ÁLTAL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK:

A képzésben résztvevő a tantárgy oktatásának végeztével:

- ismeri a pedagógia és andragógia tudományának elméleti alapjait,
- ismeri a felnőttoktatás és felnőttképzés sajátosságait, feladat- és célrendszerét
- képes az elméleti ismeretek és a gyakorlati tapasztalatok összevetésére, azok alkalmazására oktatói tevékenysége során

A „PEDAGÓGIAI, ANDRAGÓGIAI ALAPISMERETEK” TANTÁRGY ISMERETANYAGÁNAK FELSOROLÁSA

1. Bevezetés: A tudományok kialakulása
2. A pedagógia, andragógia, gerontológia tudománya
3. Az andragógia feladat- és célrendszere, szemlélete, a résztvevőközpontúság elve
4. Tanulás-tanítás egysége
5. Nevelés, oktatás, képzés összefüggései
6. A formális, nem-formális, informális tanulási formák, tanulási szintek
7. Képzési és képesítési rendszerek, a tanulási eredményeken alapuló megközelítés
8. Az egész életen át tartó tanulás értelmezése, a kulcskompetenciák
9. A felnőttkori tanulás jellemzői, a felnőttkori tanulásban résztvevők jellemző sajátosságai, életkörülményekből, életutakból adódó befolyásoló tényezők
10. Generációs különbségek figyelembevétele az oktatási és képzési folyamatok során
11. A felnőttoktatói kompetenciák

A „PEDAGÓGIAI, ANDRAGÓGIAI ALAPISMERETEK” TANTÁRGY FOLYAMATKÖZI ELLENŐRZÉSÉHEZ ALKALMAZANDÓ, VALAMINT A HATÓSÁGI VIZSGA TÁRGYÁT KÉPEZŐ KÉRDÉSEK

1. Hogyan határozható meg a pedagógia, az andragógia és a gerontológia fogalma, miben azonos és miben tér el a három résztudomány feladat- és célrendszere?
2. Melyek a felnőttek tanulásának szocializációs és személyi funkciói?
3. Mit jelent a résztvevőközpontúság elve és a tanulási-tanítási paradigma?
4. Mi az eltérés és melyek a jellemző sajátosságai a formális, a nem-formális és az informális tanulási formáknak?
5. Milyen szinterei és szervezeti keretei vannak a felnőttek tanulásának?
6. Mit jelent az „egész életen át tartó tanulás (lifelong learning) eszméje?
7. Melyek a kulcskompetenciák?

8. Melyek azok a legfontosabb felnőttkori jellemzők, életútból, életkörülményekből, időszerkezetből adódó sajátosságok, amelyek befolyásolhatják pozitív, vagy negatív irányban a felnőttek tanulási folyamatait?
9. Hogyan függ össze a generációk közötti különbség a tanulási/tanítási folyamatokkal?
10. Melyek a felnőttoktató legfontosabb kompetenciaterületei?

14.1.2. A „FELNŐTTKÉPZÉS PSZICHOLÓGIÁJA” TANTÁRGY ÓRATERVE

Sor- szám	A tantárgy részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Felnőttképzés pszichológiája	12	4	16
Összesen:		12	4	16

A „FELNŐTTKÉPZÉS PSZICHOLÓGIÁJA” TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK CÉLJA:

A „Felnőttképzés pszichológiája” tantárgy oktatásának a célja, hogy a képzésben résztvevők megismerjék a pszichológia tudományának rendszertanban elfoglalt helyét, a felnőttoktatás és felnőttképzés pszichológiai hátterét. Ismerjék meg a pszichológia tudományának a felnőttoktatással, felnőttképzéssel való összefüggéseit, a képzésben résztvevők pszichológiai jellemzőit, ismerjék a megismerő folyamatok tanulási vonatkozásait, a felnőttkori tanulást befolyásoló pszichológiai tényezőket.

A „FELNŐTTKÉPZÉS PSZICHOLÓGIÁJA” OKTATÁSÁNAK KÖVETELMÉNYE:

A „Felnőttképzés pszichológiája” tantárgy oktatásának követelménye, hogy a képzésben résztvevők ismerjék meg a pszichológia tudományának rendszertanban elfoglalt helyét, a felnőttoktatással, felnőttképzéssel való összefüggéseit, a képzésben résztvevők pszichológiai jellemzőit, ismerjék a megismerő folyamatok tanulási vonatkozásait, a felnőttkori tanulást befolyásoló pszichológiai tényezőket.

A „FELNŐTTKÉPZÉS PSZICHOLÓGIÁJA” TANTÁRGY ÁLTAL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK:

A képzésben résztvevő a tantárgy oktatásának végeztével:

- ismeri a felnőttképzés pszichológiájának alapjait,
- ismeri a tanulási képességek felnőttkori vonatkozásait,
- ismeri a megismerő folyamatokat,
- ismeri a munka melletti tanulás pszichológiai problémáit,
- képes a megszerzett pszichológiai ismereteinek a konkrét andragógiai szituációkban való alkalmazására,
- képes a felnőtt személyiségnek a reális megítélésére, problémáinak megértésére

A „FELNŐTTKÉPZÉS PSZICHOLÓGIÁJA” TANTÁRGY ISMERETANYAGÁNAK FELSOROLÁSA

1. Bevezetés- a pszichológia tudománya
2. Az emberi pszichikum fejlődése, kritériumok, szakaszok, az érett felnőtt személyiség jellemzői
3. A megismerő folyamatok pszichológiája, felnőttkori változásai

4. Érzékelés és észlelés
5. Figyelem, koncentráció
6. Emlékezet, felejtés
7. Gondolkodás, problémamegoldás
8. A tanulás, a tanulási képesség, relatív regresszió
9. A motiváció szerepe a felnőttkori tanulásban
10. A személyiség, a felnőttoktató és a felnőtt tanuló személyisége
11. Személyészlelés, attribúció, attitűd, előítélet, sztereotípiák
12. Énkép, önismeret, önreflexió, önbizalom
13. A felnőttkori tanulást befolyásoló pszichológiai tényezők

A „FELNŐTTKÉPZÉS PSZICHOLÓGIÁJA” TANTÁRGY FOLYAMATKÖZI ELLENŐRZÉSÉHEZ ALKALMAZANDÓ, VALAMINT A HATÓSÁGI VIZSGA TÁRGYÁT KÉPEZŐ KÉRDÉSEK

1. Mivel foglalkozik a pszichológia tudománya?
2. Mi jellemzi az emberi pszichikum érését, fejlődését?
3. Hogyan épülnek egymásra és milyen összefüggései vannak a megismerő folyamatoknak?
4. Hogyan történik az emlékezet időbeli szerveződése?
5. Milyen pszichológiai, élettani okokra vezethető vissza a felejtés folyamata?
6. Melyek a gondolkodás folyamatának egyes szintjei?
7. Milyen komponensekből tevődik össze a tanulási képesség?
8. Melyek a felnőttkori tanulási kompetencia általános vonásai, változásai? Értelmezze a relatív regresszió fogalmát?
9. Mit értünk motiváción és mi a szerepe a felnőttek tanulásában?
10. Miért fontos ismernie az egyes személyiségtípusok jellemzőit a felnőttoktatóknak?
11. Milyen attitűdökkel szükséges rendelkeznie a felnőttoktatóknak?
12. Miért fontos pszichológiai tényezők a képzési folyamatok során az énkép, az önismeret, az önreflexió és az önbizalom?
13. Melyek azok a legfontosabb pszichológiai tényezők, amelyek befolyással bírnak a felnőttkori tanulásra?

14.1.3.A „FELNŐTTKÉPZÉS ÁLTALÁNOS MÓDSZERTANA” TANTÁRGY

ÓRATERVE

Sor- szám	A tantárgy részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Felnőttképzés általános módszertana	8	16	24
Összesen:		8	16	24

A „FELNŐTTKÉPZÉS ÁLTALÁNOS MÓDSZERTANA” TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK CÉLJA:

A „Felnőttképzés általános módszertana” tantárgy oktatásának a célja, hogy a képzésben résztvevők megismerjék a felnőttképzés általános módszertanának alapjait, a didaktikai alapfogalmakat, alakuljon ki jártasságuk a didaktikai alapelvek alkalmazásában, a tananyagok feldolgozásában, az oktatási módszerek tudatos kiválasztásában és alkalmazásában. Az oktatás ösztönözzön a korszerű felnőttképzési módszerek alkalmazására, nyújtson lehetőséget azok kipróbálására, fejlessze a képzésben résztvevők oktatói tudatosságát, fokozza oktatói tevékenységük hatékonyságát.

A „FELNŐTTKÉPZÉS ÁLTALÁNOS MÓDSZERTANA” TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK KÖVETELMÉNYE:

A „Felnőttképzés általános módszertana” tantárgy oktatásának követelménye, hogy a képzésben résztvevők ismerjék meg a didaktikai alapfogalmakat. Rendelkezzenek a gyakorlati oktatáshoz, képzéshez a felnőttképzésben alkalmazható módszerek tudatos, hatékony és eredményes kiválasztásának és alkalmazásának képességével. Ismerjék a képzési módszertanok és technikák alkalmazásának koherenciáját. Ismerjék a korszerű és változatos oktatási módszerek alkalmazásának, az oktatás, képzés teljes folyamatában betöltött helyét és feladatát.

A „FELNŐTTKÉPZÉS ÁLTALÁNOS MÓDSZERTANA” TANTÁRGY ÁLTAL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK:

A képzésben résztvevő a tantárgy oktatásának végeztével:

- ismeri a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók oktatási és képzési gyakorlatát
- ismeri a didaktikai alapfogalmakat, a gyakorlati oktatás, képzés során alkalmazandó legfontosabb didaktikai alapelveket
- ismeri a gyakorlati oktatás, képzés során alkalmazható oktatási eszközöket és képes azok produktív és célravezető applikálására, gyakorlatba való beépítésére
- ismeri a képzési programok gyakorlati oktatásra, képzésre vonatkozó elemeit
- ismeri az oktatási módszer és a szervezési mód kiválasztásának szempontjait
- ismeri az értékelés, visszacsatolás fő funkcióit
- képes az elméleti ismeretek és a gyakorlati tapasztalatok összevetésére, azok alkalmazására oktatói tevékenysége során
- képes a gyakorlati oktatás, képzés során a felnőttképzési módszerek tudatos, hatékony és eredményes alkalmazására
- képes a saját módszertani kultúrájának folyamatos fejlesztésére
- képes átlátni az oktatási, képzési folyamat egészét, a gyakorlati oktatás, képzés az oktatási folyamat egészében betöltött szegmensét, ahhoz való viszonyulását

A „FELNŐTTKÉPZÉS ÁLTALÁNOS MÓDSZERTANA” TANTÁRGY ISMERETANYAGÁNAK FELSOROLÁSA

1. A didaktika fogalma, helye a tudományok között
2. Didaktikai alapfogalmak és összefüggéseik
3. A didaktika alapvető kérdései, alapelvei
4. A gyakorlati oktatás, képzés folyamatának elemei, didaktikai feladatok
5. A gyakorlati oktatás, képzés során alkalmazható módszerek

6. A didaktikai alapelvek gyakorlatba való átkonvertálása
7. Munkaformák szervezése a gyakorlati oktatás, képzés során
8. A gyakorlati oktatás, képzés során alkalmazható oktatási eszközök
9. A gyakorlati oktatás, képzés tervezése, felépítése és megvalósítása
10. Ellenőrzés, értékelés, visszacsatolás
11. Oktatói munka önvizsgálata és értékelése

A „FELNŐTTKÉPZÉS ÁLTALÁNOS MÓDSZERTANA” TANTÁRGY FOLYAMATKÖZI ELLENŐRZÉSHEZ ALKALMAZANDÓ, VALAMINT A HATÓSÁGI VIZSGA TÁRGYÁT KÉPEZŐ KÉRDÉSEK

1. Értelmezze a didaktika következő alapfogalmait: tanulás, tanítás, ismeret, jártasság, készség, képesség, kompetencia!
2. Melyek a didaktika fő kérdései?
3. Hogyan épül fel a célok és követelmények rendszere, mi az összefüggés az oktatás célja és tartalma között?
4. Melyek az oktatási folyamat tényezői és mi az egyes tényezők tartalma?
5. Mit jelent az oktatási módszer fogalma? Hogyan csoportosítjuk azokat? Mi a jellemzőjük a felnőttképzésben alkalmazható oktatási módszereknek?
6. Melyek a legfontosabb szempontok a felnőttoktatási módszerek alkalmazásában?
7. Melyek a felnőttek tanulásának szervezési módjai a gyakorlati oktatás/képzés során?
8. Hogyan tervezhető és szervezhető a gyakorlati oktatás/képzés?
9. Melyek a szakterületnek megfelelő jellemző oktatási módszerek, eszközök, a gyakorlati oktatás/képzés során?
10. Mi az ellenőrzés, értékelés visszacsatolás szerepe, funkciója?
11. Miért fontos, mi a jelentősége az oktatói munka önvizsgálatának és önértékelésének?

14.1.4. A „HOSPITÁLÁSI GYAKORLAT” TANTÁRGY ÓRATERVE

Sor- szám	A tantárgy részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Hospitálási gyakorlat	0	8	8
Összesen:		0	8	8

A „HOSPITÁLÁSI GYAKORLAT” TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK CÉLJA:

A „hospitálási gyakorlat” tantárgy oktatásának a célja, hogy a képzésben résztvevők legyenek képesek a hospitált elméleti órák és/vagy gyakorlati foglalkozások andragógiai, oktatás-módszertani elemzésére, véleményük körültekintő, tárgyilagos megfogalmazására.

A HOSPITÁLÁSI GYAKORLAT” TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK KÖVETELMÉNYE:

A „Hospitálási gyakorlat” tantárgy oktatásának követelménye, hogy a képzésben résztvevők legyenek képesek a hospitált elméleti órák és/vagy gyakorlati foglalkozások andragógiai, oktatás-módszertani elemzésére, véleményének körültekintő, tárgyilagos megfogalmazására.

A „HOSPITÁLÁSI GYAKORLAT” TANTÁRGY ÁLTAL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK:

A képzésben résztvevő a tantárgy oktatásának végeztével:

- ismeri az elméleti órák és/vagy gyakorlati foglalkozások andragógiai, oktatás-módszertani szempontjait
- képes a hospitált elméleti órák és/vagy gyakorlati foglalkozások andragógiai, oktatás-módszertani elemzésére, véleményének körültekintő, tárgyilagos megfogalmazására.

A „HOSPITÁLÁSI GYAKORLAT” TANTÁRGY ISMERETANYAGÁNAK FELSOROLÁSA

Hospitálási gyakorlat tervezése, menete:

1. Felkészítés: Megfigyelési szempontok, megfigyelés rögzítésének módja
2. Elméleti órák és/vagy gyakorlati foglalkozásokon való részvétel megfigyelőként
3. A meglátogatott elméleti órák és/vagy gyakorlati foglalkozásokat követő elemzés, értékelés (szóban és írásban)
4. Amennyiben rendelkezésére áll és oktatói munkájának hatékonyságát növeli, valós munkakörnyezetet szimuláló eszközökön való oktatásra történő felkészülés (forgalmi, mozdony-szimulátor, biztosítóberendezés, stb.)*

*Igazodva a legnagyobb mértékben végzett oktatói tevékenységhez, vasúti járművezető gyakorlati oktatói felkészítés erősen javasolt módja, azaz a hospitálás elsődleges eszköze a szimulációs berendezés, elsődleges megvalósítási formája a szimulátoron megvalósított vezetési gyakorlat. Résztvevői létszámkorlát 5 fő.

A „HOSPITÁLÁSI GYAKORLAT” TANTÁRGY FOLYAMATKÖZI ELLENŐRZÉSHEZ ALKALMAZANDÓ (A HATÓSÁGI VIZSGA ELLENŐRZŐ KÉRDÉSEIN KÍVÜLI, TOVÁBBI) KÉRDÉSEK

14.2. A „VASÚTSZAKMAI ISMERETEK GYAKORLATI OKTATÁSÁNAK MÓDSZERTANA (MUNKABIZTONSÁGI ISMERETEK A GYAKORLATI OKTATÁS SORÁN)” TÉMAKÖR TANTÁRGYAK SZERINTI ÓRATERVE

Sor- szám	A témakör tantárgyai	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Vasútszakmai ismeretek gyakorlati oktatásának módszertana (Munkabiztonsági ismeretek a gyakorlati oktatás során)	16	8	24
2.	Oktatási gyakorlat	8	16	24
3.	Vasúti képzés jogi ismeretei	16	0	16
Összesen:		40	24	64

**14.2.1. A „VASÚTSZAKMAI ISMERETEK GYAKORLATI OKTATÁSÁNAK
MÓDSZERTANA (MUNKABIZTONSÁGI ISMERETEK A GYAKORLATI
OKTATÁS SORÁN)” TANTÁRGY ÓRATERVE**

Sor- szám	A tantárgy részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Vasútszakmai ismeretek gyakorlati oktatásának módszertana (Munkabiztonsági ismeretek a gyakorlati oktatás során)	16	8	24
Összesen:		16	8	24

A „VASÚTSZAKMAI ISMERETEK GYAKORLATI OKTATÁSÁNAK MÓDSZERTANA (MUNKABIZTONSÁGI ISMERETEK A GYAKORLATI OKTATÁS SORÁN)” TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK CÉLJA:

A „Vasútszakmai ismeretek gyakorlati oktatásának módszertana (Munkabiztonsági ismeretek a gyakorlati oktatás során)” témakör oktatásának célja elősegíteni a felnőttoktatás, felnőttképzés didaktikai elveinek megfelelő, a vasútszakmai ismeretek átadását célzó módszertan elsajátítását, tudatos és hatékony alkalmazását. További célkitűzés, hogy a képzésben résztvevőket felkészítse a vasútszakmai ismeretekkel kapcsolatos utasítások, jogszabályok, műszaki és üzemi előírások értelmezésére és azok továbbadására, helyes alkalmazására, legyenek alapvető ismereteik a vasúti képzésekre és vizsgáztatásokra vonatkozó jogszabályokról és előírásokról.

A „VASÚTSZAKMAI ISMERETEK GYAKORLATI OKTATÁSÁNAK MÓDSZERTANA (MUNKABIZTONSÁGI ISMERETEK A GYAKORLATI OKTATÁS SORÁN)” TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK KÖVETELMÉNYE:

A „Vasútszakmai ismeretek gyakorlati oktatásának módszertana (Munkabiztonsági ismeretek a gyakorlati oktatás során)” témakör követelménye, hogy a képzésben résztvevők az elméleti (módszertani, jogi) ismeretek adaptálásával, internalizálásával képessé váljon a szakmai területéhez illeszkedő gyakorlati oktatások teljes körű lebonyolításához.

A „VASÚTSZAKMAI ISMERETEK GYAKORLATI OKTATÁSÁNAK MÓDSZERTANA (MUNKABIZTONSÁGI ISMERETEK A GYAKORLATI OKTATÁS SORÁN)” TANTÁRGY ÁLTAL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK:

A képzésben résztvevő a tantárgy oktatásának végeztével:

- ismeri az egyes képzési típusok, vizsgák (alap-, időszakos) jellemzőit, azok céljait,
- ismeri a magyar jogrendben érvényesülő vasúti előírásokat, a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő képzési és vizsgáztatási előírásokat
- ismeri azokat a didaktikai alapelveket, amelyek megfelelő kiválasztásával, alkalmazásával és beépítésével alkalmassá válik a gyakorlati órák, képzések tervezésére, lebonyolítására
- ismeri és alkalmazza a releváns munkabiztonsági, tűzvédelmi és környezetvédelmi előírásokat

- képes az elsajátított ismeretek birtokában a vasúti képzések szakmai tartalmának átadására, a gyakorlatorientált módszertan alkalmazására
- képes az általa oktatott gyakornok/célcsoport megismerésére, kompetencia-fejlesztésre, teljesítmény-értékelésére
- képes a saját oktatói tevékenységének elemzésére, értékelésére, önreflexióra
- képes a jogszabályoknak, belső utasításoknak megfelelően kitölteni, kiállítani az oktatásokkal, vizsgáztatásokkal kapcsolatos dokumentumokat

A „VASÚTSZAKMAI ISMERETEK GYAKORLATI OKTATÁSÁNAK MÓDSZERTANA (MUNKABIZTONSÁGI ISMERETEK A GYAKORLATI OKTATÁS SORÁN)” TANTÁRGY ISMERETANYAGÁNAK FELSOROLÁSA

- Az általános módszertan keretében elsajátított ismeretek alkalmazása a vasúti képzések szakmai tartalmának átadásában. A példa bemutatások, gyakorlati vizsgára történő felkészítés, hospitálások tapasztalatainak kiértékelése.
- A vasúti képzés és vizsgáztatás történelme, sajátosságai
- Új munkavállalók bevezetése a vasút világába, szabályozási rendszerébe, nyelvezetébe
- A vasútszakmai képzés általános módszertani elvei
- A felügyelet alatti munkavégzés szabályai, módszertani elvei
- A gyakorlati oktatás szerepe az alapképzésben, időszakos oktatásban
- Motiváció, figyelem felkeltése és fenntartása a gyakorlati oktatás során
- Vasúti vizsgáztatás, a vizsgák és vizsgatevékenységek módszertana, lebonyolítása
- Az oktatások során alkalmazott dokumentumok
- Munkabiztonsági előírások a gyakorlati oktatás során
- Munkaeszközök, védőeszközök

A „VASÚTSZAKMAI ISMERETEK GYAKORLATI OKTATÁSÁNAK MÓDSZERTANA (MUNKABIZTONSÁGI ISMERETEK A GYAKORLATI OKTATÁS SORÁN)” TANTÁRGY FOLYAMATKÖZI ELLENŐRZÉSÉHEZ ALKALMAZANDÓ, VALAMINT A HATÓSÁGI VIZSGA TÁRGYÁT KÉPEZŐ KÉRDÉSEK

1. Mi az alapvető módszertani eltérés, illetve cél az alapképzés és az időszakos oktatás felépítése között?
2. Mi okozza általában a legnagyobb nehézséget az újfelveteles munkavállalók esetén a tudástartalom elsajátításában, hogyan, milyen módszerekkel és eszközökkel tud ezen az oktató segíteni?
3. Melyek azok a legfontosabb dokumentumok, amelyeket egy alapképzés esetén a gyakorlati órák megtartása esetén tanulmányozni szükséges?
4. Melyek azok az oktatási módszerek, amelyeket leginkább alkalmazna egy gyakorlati oktatás során? Kérem, válaszát indokolja meg!
5. Milyen információkat tartalmaz a Haladási napló a gyakorlati oktató számára? Ezek közül melyek azok, amelyeket az oktatónak rögzítenie kell a naplóban?
6. Milyen információkat tartalmaz az időszakos oktatás Oktatási naplója? Ezek közül melyek azok, amelyeket az oktatónak rögzítenie kell a naplóban?

7. Melyek azok a módszertani elvek, amelyeket szükséges figyelembe venni a felügyelet alatti oktatás során?
8. Milyen dokumentum képezi az alapját az időszakos oktatások rendszerének, mit tartalmaz a dokumentum?
9. Melyek azok a munkavédelmi szabályok, amelyekre a gyakorlati oktatás előtt fel kell hívni a gyakornok figyelmét?
10. Milyen hatósági vizsgamódszertanokat ismer?
11. Mely hatósági vizsgák esetén van gyakorlati vizsgatevékenység?
12. Mi az eljárásrend gyakorlati oktatás alatt történt munkabaleset esetén?
13. Mely dolgozóknak kell a napszaknak megfelelően jól láthatóságot biztosító védőruházatot viselni?
14. Munkakezdés előtt ellenőriznie kell –e a munkavállalónak az általa használt munkaeszközöket?
15. Miért fontos az elméleti és gyakorlati oktatás összhangja, megfelelő aránya a vasúti képzések során?
16. Melyek azok a legfontosabb andragógiai alapelvek, amelyeket figyelembe kell venni a gyakorlati oktatások során?
17. Melyek azok a tényezők, amelyekre ügyelni kell egy gyakorlati óra/foglalkozás megszervezésekor és megtartásakor?
18. Miért fontos a motiváció a gyakorlati oktatás során? Hogyan, milyen módszerekkel, eszközökkel tudja az oktató motiválni a gyakornokot?
19. Hogyan, milyen módszerekkel és eszközökkel tudja a gyakorlati oktató az oktatás során az érdeklődést, figyelmet felkelteni, illetve fenntartani?
20. Hogyan lehet valaki gyakorlati és elméleti vasútszakmai oktató? Milyen bemeneti feltételei vannak a képzésre való jelentkezésnek?

14.2.2. AZ „OKTATÁSI GYAKORLAT” TANTÁRGY ÓRATERVE

Sor- szám	A tantárgy részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Oktatási gyakorlat	8	16	24
Összesen:		8	16	24

AZ „OKTATÁSI GYAKORLAT” TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK CÉLJA:

Az „Oktatási gyakorlat” tantárgy oktatásának a célja a vizsgatanításra való felkészülés az óravázlat elkészítésétől annak előadásáig. Továbbá az, hogy a képzésben résztvevők széleskörűen ismerjék meg az oktatói munkát és szerezenek gyakorlati tapasztalatot a szakterületük oktatásában. A gyakorlat fókuszában az oktatói tevékenységek – alapvetően a szakterület – tudatos részelemekre bontása, reflexiója és többféle módon támogatott kipróbálása áll. Cél, hogy az adott gyakornok/célcsoport nevelésével-oktatásával, a szakterülettel kapcsolatos oktatói munkával, az oktatási gyakorlat elemzésével gyakorolják a gyakorlati oktatói tevékenység tudatos részelemekre bontását, összekapcsolását. Tapasztalatot szerezenek, és kompetenciáik fejlődjenek szakterületük speciális oktatási módszertanának területein, a gyakorlati órák tartásában, egy-egy tevékenység, módszertani elem többféle, alternatív kipróbálásában, a felnőtt tanulók megismerésében, ismereteik és személyiségük fejlesztésében, tanulásuk támogatásában, értékelésében. A tantárgy oktatásába szükséges bevonni a Pedagógiai, andragógiai ismeretek és/vagy a Felnőttképzés általános módszertana tantárgy oktatóját, a munkaerőpiacon jelenlévő X, Y, Z generációk és a most belépő Alfa generációs

munkavállalók kompetenciáinak oktatási szempontú figyelembe vétele érdekében, az andragógiai elmélet gyakorlatba való átültetése okán.

AZ „OKTATÁSI GYAKORLAT” TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK KÖVETELMÉNYE:

Az „Oktatási gyakorlat” tantárgy oktatásának követelménye, hogy a képzésben résztvevő elméleti és gyakorlati tapasztalatokra épülő szakterületi gyakorlat során való oktatói pályára való készülési folyamat részét képezi, melynek során a képzésben résztvevő bemutatja, hová jutott a felkészülés során: felkészülés, oktatási gyakorlat bemutatása, elemzése, reflexió, önreflexió, értékelés, önértékelés.

AZ „OKTATÁSI GYAKORLAT” TANTÁRGY ÁLTAL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK:

A képzésben résztvevő a tantárgy oktatásának végeztével:

- ismeri a komplex, önálló feladatokon és saját tapasztalatokon keresztül a szakterületéhez kapcsolódó gyakorlati oktatói munkát
- képes a megszerzett pszichológiai ismereteinek a konkrét andragógiai szituációkban való alkalmazására,
- képes a szakterületi és szakmódszertani szempontok figyelembe vételével a gyakorlati órák tervezésére, megtartására
- képes a megfelelő módszertan kiválasztására és alkalmazására
- képes az általa oktatott gyakornok/célcsoport megismerésére, kompetencia-fejlesztésre, teljesítmény-értékelésére
- képes a saját oktatói tevékenységének elemzésére, önreflexióra

AZ „OKTATÁSI GYAKORLAT” TANTÁRGY ISMERETANYAGÁNAK FELSOROLÁSA

A képzésben résztvevők előzetes felkészülése után, szakterületüknek megfelelő oktatási gyakorlatot végeznek, majd ezt követően reflektálnak a gyakorlatvezetőnek munkájukról, a gyakorlatvezetővel közösen elemzik a tapasztalatokat.

Az oktatási gyakorlat napi felosztása egyénileg ütemezhető.

A gyakorlatvezető a képzésben résztvevők gyakorlati foglalkozásán részt vesz

AZ „OKTATÁSI GYAKORLAT” TANTÁRGY FOLYAMATKÖZI ELLENŐRZÉSHEZ ALKALMAZANDÓ (A HATÓSÁGI VIZSGA ELLENŐRZŐ KÉRDÉSEIN KÍVÜLI, TOVÁBBI) KÉRDÉSEK

14.2.3.A „VASÚTI KÉPZÉS JOGI ISMERETEI” TANTÁRGY ÓRATERVE

Sor- szám	A tantárgy részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Vasúti képzés jogi ismeretei	16	0	16
Összesen:		16	0	16

A „VASÚTI KÉPZÉS JOGI ISMERETEI” TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK CÉLJA:

A „Vasúti képzés jogi ismeretei” tantárgy oktatásának a célja, hogy a tantárgy nyújtson alapvető ismereteket a vasúti képzésekre és vizsgáztatásokra vonatkozó jogszabályokról és előírásokról, valamint járuljon hozzá az adott szabályokban történő eligazodásához. Hívja fel a figyelmet a KAV Vasúti Vizsgaközpont, illetve a vasúti társaságok hatáskörébe tartozó vizsgákkal kapcsolatos képzési és vizsgáztatási eljárási különbségekre. Ehhez kapcsolódóan a képzésben résztvevők ismerjék meg gyakorlatban a képzés dokumentumait, az azok kiállítására, kezelésükre vonatkozó szabályokat. Ezen kívül a képzésben résztvevők ismerjék meg a képzési módszertani központ, a hatósági vizsgaközpont, a vasúti társaságok és a képző- és regisztrált szervezetek működésének, továbbá a vasúti járművezetői gyakorlatnak a szabályait.

A „VASÚTI KÉPZÉS JOGI ISMERETEI” TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK KÖVETELMÉNYE:

A „Vasúti képzés jogi ismeretei” tantárgy oktatásának követelménye, hogy a képzésben résztvevők ismerjék meg a főbb közösségi és a hazai vasúti képzési és vizsgáztatási jogszabályokat, vezető irányelveket. Részletesen ismerkedjenek meg a 19/2011. (V.10.) NFM rendelet előírásaival, szabályrendszerével, kereteivel, és a vasútszakmai képzési rendszer elveivel. A tantárgy vegye figyelembe és hívja fel a figyelmet a kapcsolódó szabályozásokkal való összefüggésekre, továbbá a KAV, illetve a vasúti társaságok hatáskörébe tartozó vizsgákkal kapcsolatos eljárási különbségekre.

A képzésben résztvevők ismerjék meg a főbb közösségi és a hazai vasúti képzési jogszabályokat, vezető irányelveket. Kellő részletességgel ismerkedjenek meg a 19/2011. (V.10.) NFM rendelet és a 203/2009. Kormányrendelet előírásaival, a szabályrendszerével, kereteivel, valamint a vasútszakmai képzési rendszer elveivel. A megismerés során kapjanak hangsúlyt a kapcsolódó szabályozásokkal való összefüggéseket!

A „VASÚTI KÉPZÉS JOGI ISMERETEI” TANTÁRGY ÁLTAL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK:

A képzésben résztvevő a tantárgy oktatásának végeztével:

- ismeri a magyar jogrendben érvényesülő vasúti előírásokat,
- ismeri a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő képzési és vizsgáztatási előírásokat,
- ismeri az alap- és időszakos képzések, vizsgáztatások rendszerét különös hangsúllyal a KAV VVK és a vasúti társasági képzési és vizsgáztatási előírások és rendszerek eltéréseire.
- képes a világháló használatával a hatályos jogszabályok, rendeletek és egyéb dokumentumok (pl.: képzési programok) megtalálására,
- képes a jogszabályoknak, belső utasításoknak megfelelően kitölteni, kiállítani az oktatásokkal, vizsgáztatásokkal kapcsolatos dokumentumokat

A „VASÚTI KÉPZÉS JOGI ISMERETEI” TANTÁRGY ISMERETANYAGÁNAK FELSOROLÁSA

- 19/2011. (V.10.) NFM rendelet vonatkozó részei
- 203/2009. (IX.18) Kormányrendelet vonatkozó részei
- Felnőttképzési törvény általános ismertetése
- A KTI Vasúti Képzési Módszertani Központ Eljárási Rendje
- A KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rendje
- Az alkalmazó vasúttársaság képzési és vizsgaszabályzata
- A képzési programokban történő eligazodás,

- A képzések és vizsgák okmányai
- Az alapképzésekre és alapvizsgáztatásra vonatkozó jogszabályi és egyéb előírások
 - Vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakörök
 - Képzési engedély
 - Alapképzés témakörei, képzési program
 - Vasútszakmai oktatók névjegyzékbe való felvétele
 - Vizsgabiztosok kinevezése és kijelölése, a vizsgabizottság összetétele
 - Alapvizsgáztatás
 - A KAV és a vasúti társaság hatáskörébe tartozó vizsgákkal kapcsolatos eljárási különbségek
- Időszakos oktatáson való részvételre kötelezett munkavállalók
 - Oktatásszervezési regisztráció, Oktatási ütemterv
 - Időszakos vizsgáztatás rendszere
- Időszakos oktatások és vizsgáztatások rendszere

A „VASÚTI KÉPZÉS JOGI ISMERETEI” TANTÁRGY FOLYAMATKÖZI ELLENŐRZÉSHEZ
ALKALMAZANDÓ (A HATÓSÁGI VIZSGA ELLENŐRZŐ KÉRDÉSEIN KÍVÜLI, TOVÁBBI)
KÉRDÉSEK

- Ismertesse a 19/2011. (V.10.) NFM rendelet mellékleteinek tartalmát, felosztását!
- Ismertesse, hogyan lehet valaki vasútszakmai oktató!
- Ismertesse az alapképzésekkel kapcsolatos eljárási lépéseket, a képzési dokumentációkat, adminisztrációs előírásokat!
- Ismertesse az alapvizsgák bejelentésére vonatkozó szabályokat, emelje ki a KAV és a vasúti társasági hatáskörbe tartozó vizsgák eljárási különbségeit!
- Ismertesse a KAV Vasúti Vizsgaközpont hatáskörébe tartozó alapvizsgák lebonyolítását, érvényességét!
- Ismertesse a vasúti társasági hatáskörbe tartozó alapvizsgák lebonyolítását, érvényességét!
- Ismertesse a vasúti társaság hatáskörébe tartozó időszakos és soronkívüli időszakos vizsgák lebonyolítását, érvényességét!
- Ismertesse az időszakos és a soronkívüli időszakos vizsga közötti különbséget, melyiket mikor kell alkalmazni!
- Melyik vizsga típusnál mennyi javító vizsga lehetősége van a hallgatóknak?
- Milyen módon van lehetősége a szóbeli vizsgára valakinek beülni meghallgatni?
- Meddig van lehetőség soronkívüli időszakos vizsgát tenni?
- Meddig van lehetőség időszakos vizsgát tenni?
- Mikor tekinthető igazoltnak a vizsgáról távolmaradás?
- Mi az a pótvizsga?
- Ismertesse az előzetes orvosi vizsgálatot, mikor szükséges, mik a lehetséges kimenetei!
- Ismertesse az időszakos orvosi vizsgálat esedékességét!
- Mi a teendő, ha a munkáltató olyan munkakörben kívánja foglalkoztatni a munkavállalót, amely nem tartozik a 203/2009. (IX.18.) korm. rendelet hatálya alá?

- Hány évenként kell alkalmassági orvosi vizsgálatra küldeni a munkavállalót?
- Mely esetekben kell soronkívüli orvosi alkalmassági vizsgálatra küldeni a munkavállalót?
- Melyik munkakörökben vizsgáztat vizsgabizottságban két fő vizsgabiztos?
- Melyek a képzési programok kötelező tartalmi elemei?
- Ismertesse képzési programok jóváhagyási folyamatát! Emelje ki a KAV, illetve a vasúti társasági hatáskörbe tartozó alapvizsgákhoz tartozó képzési programok jóváhagyási folyamatának különbségeit!
- Ismertesse a képzések bejelentésére vonatkozó szabályokat!
- Távollét esetén mennyi elmaradt oktatást és hogyan kell pótolni?
- Ismertesse a vasúti járművezetői képzés moduláris felépítését!
- Milyen módon és feltételekkel kérhető tanfolyamon óralátogatás alól felmentés?
- OKJ, vagy szakiskolai, Szakmai képzés keretében megszerzett végzettséggel, képzettséggel milyen módon lehet a tanfolyami részvételtől eltekinteni?

14.3. A KIEGÉSZÍTŐ ISMERETEK TÉMAKÖR TANTÁRGYAK SZERINTI ÓRATERVE

Sor- szám	A témakör részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Oktatástechnika	2	2	4
2.	Oktatói etika	1	3	4
3.	Oktatói önismeret, kommunikáció, konfliktus-, stresszkezelés - tréning	0	16	16
Összesen:		3	21	24

A „KIEGÉSZÍTŐ ISMERETEK” TÉMAKÖR OKTATÁSÁNAK CÉLJA:

A „Kiegészítő ismeretek” témakör oktatásának a célja, hogy a képzésben résztvevők ismerjék meg az oktatástechnika alapfogalmait, elméleti hátterét, a tanulási-tanítási folyamat során alkalmazható oktatástechnikai eszközöket, azok a gyakorlati oktatási, képzési folyamatba való beillesztésének lehetőségeit, hatékony és eredményes alkalmazásuk lehetőségeit, működésüket és kezelésüket. Ismerjék meg a szimulációs eszközök (mozdonyszimulátor, forgalmi szimulátor, biztosítóberendezés) a gyakorlati oktatási, képzési folyamatba való beillesztésének lehetőségeit, működésüket és kezelésüket, amennyiben szükséges a gyakorlati oktatói tevékenységük során, illetve amennyiben rendelkezésre állnak ilyen eszközök. Ismerjék meg az oktatói tevékenységgel összefüggő normákat, elvárásokat, legyenek képesek az oktatói önreflexióra, alakuljon ki bennük a folyamatos ön- és szakmai fejlődésre törekvő oktatói munkájuk során. Ismerjék meg a hatékony oktatói kommunikáció ismérveit, a kommunikációs folyamatok elméleti alapjait, sajátítsanak el olyan kommunikációs stílust, amely az oktatási, képzési folyamatok hatékonyságát segítik. Ismerjék meg a különböző andragógiai szituációkban előforduló konfliktusokat, stresszhelyzeteket, azok megelőzését, illetve hatékony kezelését, megoldását.

A „KIEGÉSZÍTŐ ISMERETEK” TÉMAKÖR OKTATÁSÁNAK KÖVETELMÉNYE:

A „Kiegészítő ismeretek” témakör oktatásának követelménye, hogy a képzésben résztvevők ismerjék az oktatástechnika alapfogalmait, elméleti hátterét, képesek legyenek azok hatékony és eredményes alkalmazására, kezelésére, a korszerű oktatástechnikai eszközök a gyakorlati oktatás, képzés során

történő működtetésére, törekedjenek az elérhető korszerű eszközök és módszertanok alkalmazására. Amennyiben szükséges a gyakorlati oktatói tevékenységükhöz, illetve amennyiben rendelkezésre állnak ilyen eszközök, legyenek képesek a szakterületükhöz kapcsolódó valós munkavégzést szimuláló, korszerű munkaeszközök (forgalmi szimulátor, mozdony-szimulátor, biztosítóberendezés) bevonására és alkalmazására. Ismerjék az oktatói tevékenységgel összefüggő normákat, elvárásokat, legyenek képesek az oktatói önreflexióra, a folyamatos ön- és szakmai fejlődésre való törekvésre. Ismerjék és tudatosan alkalmazzák a hatékony oktatói kommunikáció ismérveit, amely az oktatási, képzési folyamatok hatékonyságát segítik. Ismerjék a különböző andragógiai szituációk során felmerülő konfliktusok, stresszhelyzetek megelőzési, illetve kezelési és megoldási stratégiáit.

A „KIEGÉSZÍTŐ ISMERETEK” TÉMAKÖR ÁLTAL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK:

A képzésben résztvevő a témakör oktatásának végeztével:

- ismeri az oktatástechnika alapfogalmait, elméleti hátterét
- ismeri az oktatástechnikai eszközök oktatásban, képzésben betöltött helyét, gyakorlati alkalmazási lehetőségeit
- ismeri a képzési módszertanok és technikák alkalmazásának koherenciáját
- ismeri a gyakorlati oktatás, képzés lebonyolításának technikai feltételeit, részleteit
- ismeri az oktatói tevékenységgel összefüggő etikai normákat, elvárásokat
- ismeri és tudatosan alkalmazza a hatékony oktatói kommunikáció ismérveit
- ismeri a különböző andragógiai szituációk során felmerülő konfliktusokhelyzeteket, és tudatosan alkalmazza konfliktuskezelési technikákat
- ismeri a különböző andragógiai szituációk során kialakuló stresszfaktorokat és a megküzdési stratégiákat
- ismeri az énkép, önismeret, önreflexió, önbizalom fogalmainak pszichológiai vonatkozásait a gyakorlatban
- képes a hospitált elméleti órák és/vagy gyakorlati foglalkozások andragógiai, oktatás-módszertani elemzésére, véleményének körültekintő, tárgyilagos megfogalmazására, tudatosan kiválasztani és hatékonyan alkalmazni a gyakorlati oktatáshoz, képzéshez a legmegfelelőbb oktatási eszközöket
- képes a szakterületéhez kapcsolódó, gyakorlati munkatevékenység oktatására, és amennyiben rendelkezésre állnak, illetve amennyiben szükséges a szakterületén való oktatási, képzési folyamatokhoz, a valós munkavégzést szimuláló eszközök oktatásba való bevonására
- képes az oktatói önreflexióra, a folyamatos ön- és szakmai fejlődésre való törekvésre
- képes megfelelni a tanulmányok értékelésével, számonkérésével kapcsolatos etikai elvárásoknak,
- képes kapcsolatait, konfliktusait hatékonyan, az etikai normák betartásával kezelni
- képes hatékony, asszertív kommunikációra,
- képes a felmerülő konfliktus-, stresszhelyzetek megelőzésére, kezelésére és megoldására

14.3.1. AZ „OKTATÁSTECHNIKA” TANTÁRGY ÓRATERVE

Sor- szám	A tantárgy részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Oktatástechnika	2	2	4
Összesen:		2	2	4

AZ „OKTATÁSTECHNIKA” TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK CÉLJA:

Az „Oktatástechnika” tantárgy oktatásának a célja, hogy a képzésben résztvevők ismerjék meg az oktatástechnika, oktatástechnológia alapfogalmait, elméleti hátterét, a tanulási-tanítási folyamat során alkalmazható oktatástechnikai eszközöket, azok a gyakorlati oktatási, képzési folyamatba való beillesztésének lehetőségeit, hatékony és eredményes alkalmazásuk lehetőségeit, működésüket és kezelésüket. Ismerjék meg a szimulációs eszközök (mozdonyszimulátor, forgalmi szimulátor, biztosítóberendezés) a gyakorlati oktatási, képzési folyamatba való beillesztésének lehetőségeit, működésüket és kezelésüket, amennyiben szükséges a gyakorlati oktatói tevékenységük során, illetve amennyiben rendelkezésre állnak ilyen eszközök.

AZ „OKTATÁSTECHNIKA” TANTÁRGY ÁLTAL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK:

A képzésben résztvevő a tantárgy oktatásának végeztével:

- ismeri az oktatástechnika alapfogalmait, elméleti hátterét
- ismeri az oktatástechnikai eszközök oktatásban, képzésben betöltött helyét és gyakorlati alkalmazási lehetőségeit
- ismeri a képzési módszertanok és technikák alkalmazásának koherenciáját
- ismeri a gyakorlati oktatás, képzés lebonyolításának technikai feltételeit, részleteit
- képes tudatosan kiválasztani és hatékonyan alkalmazni a gyakorlati oktatáshoz, képzéshez a legmegfelelőbb oktatási eszközöket
- képes a szakterületéhez kapcsolódó, gyakorlati munkatevékenység oktatására, és amennyiben rendelkezésre állnak, illetve amennyiben szükséges a szakterületén való oktatási, képzési folyamatokhoz, a valós munkavégzést szimuláló eszközök oktatásba való bevonására

AZ „OKTATÁSTECHNIKA” TANTÁRGY ISMERETANYAGÁNAK RÉSZLETEZÉSE:

1. Oktatástechnikai eszközökről általában
2. Az oktatástechnikai eszközök szerepe az oktatási, képzési folyamatokban
3. A korszerű oktatástechnológia jellemzői
4. Információhordozók az oktatási, képzési folyamatokban
5. Prezentáció tervezése, készítése

AZ „OKTATÁSTECHNIKA” TANTÁRGY FOLYAMATKÖZI ELLENŐRZÉSÉHEZ**ALKALMAZANDÓ KÉRDÉSEK:**

1. Melyek a korszerű oktatástechnika jellemzői?
2. Milyen szerepük van az oktatástechnikai eszközöknek a gyakorlati oktatási, képzési folyamatokban?
3. Milyen technikai feltételei, részletei vannak a gyakorlati oktatás, képzés lebonyolításának?

14.3.2. AZ „OKTATÓI ETIKA” TANTÁRGY ÓRATERVE

Sor- szám	A tantárgy részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Oktatói etika	1	3	4
Összesen:		1	3	4

AZ „OKTATÓI ETIKA” TANTÁRGY OKTATÁSÁNAK CÉLJA:

Az „Oktatói etika” tantárgy oktatásának a célja, hogy a képzésben résztvevők megismerjék az oktatói tevékenységgel összefüggő normákat, elvárásokat, legyenek képesek az oktatói önreflexióra, alakuljon ki bennük a folyamatos ön- és szakmai fejlődésre törekvés oktatói munkájuk során.

AZ „OKTATÓI ETIKA” TANTÁRGY ÁLTAL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK:

A képzésben résztvevő a tantárgy oktatásának végeztével:

- ismeri az oktatói tevékenységgel összefüggő etikai normákat, elvárásokat
- képes az oktatói önreflexióra, a folyamatos ön- és szakmai fejlődésre való törekvésre
- képes megfelelni a tanulmányok értékelésével, számonkérésével kapcsolatos etikai elvárásoknak

AZ „OKTATÓI ETIKA” TANTÁRGY ISMERETANYAGÁNAK RÉSZLETEZÉSE:

1. Bevezetés – Az etika fogalma, társadalmi normák
2. A felnőttoktató személyiségével, munkavégzésével, pályájával kapcsolatos etikai normák
3. A felnőttoktató oktatói munkájával, hitelességével kapcsolatos általános etikai elvárások
4. A tanulmányok értékelésével, számonkérésével kapcsolatos etikai elvárások

AZ „OKTATÓI ETIKA” TANTÁRGY FOLYAMATKÖZI ELLENŐRZÉSÉHEZ**ALKALMAZANDÓ KÉRDÉSEK:**

1. Mit jelent az etika és a társadalmi norma fogalma?
2. Miért kötelessége etikai szempontból is fejlesztenie önmagát a felnőttoktatónak?
3. Mit jelentenek a felnőttoktató számára a szakmai kapcsolatokkal kapcsolatos etikai normák?
4. Milyen etikai elvárásoknak kell megfelelnie az oktatónak oktatói tevékenységével összefüggésben?
5. Melyek azok a „kötelezően betartandó” etikai szabályok, amelyek az értékeléssel, a számonkéréssel és a vizsgáztatással kapcsolatban felmerülnek?

14.3.3. **AZ „OKTATÓI ÖNISMERET, KOMMUNIKÁCIÓ, KONFLIKTUS- ÉS STRESSZKEZELÉS” TANTÁRGY (TRÉNING) ÓRATERVE**

Sor- szám	A tantárgy (tréning) részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	Oktatói önismeret, kommunikáció, konfliktus- és stresszkezelés	0	16	16
Összesen:		0	16	16

AZ „OKTATÓI ÖNISMERET, KOMMUNIKÁCIÓ, KONFLIKTUS- ÉS STRESSZKEZELÉS” TANTÁRGY (TRÉNING) OKTATÁSÁNAK CÉLJA:

Az „Oktatói önismeret, kommunikáció, konfliktus- és stresszkezelés” tantárgy oktatásának a célja, hogy a képzésben résztvevők megismerjék a hatékony oktatói kommunikáció ismerveit, a kommunikációs folyamatok elméleti alapjait, sajátítsanak el olyan kommunikációs stílust, amely az oktatási, képzési folyamatok hatékonyságát segítik. Ismerjék meg a különböző andragógiai szituációkban előforduló konfliktusokat, stresszhelyzeteket, azok megelőzését, illetve hatékony kezelését, megoldását.

AZ „OKTATÓI ÖNISMERET, KOMMUNIKÁCIÓ, KONFLIKTUS- ÉS STRESSZKEZELÉS” TANTÁRGY (TRÉNING) ÁLTAL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK:

A képzésben résztvevő a tantárgy oktatásának végeztével:

- ismeri és tudatosan alkalmazza a hatékony oktatói kommunikáció ismérveit
- ismeri a különböző andragógiai szituációk során felmerülő konfliktushelyzeteket, konfliktuskezelési technikákat,
- ismeri a különböző andragógiai szituációk során kialakuló stresszfaktorokat és a megküzdési stratégiákat
- képes kapcsolatait, konfliktusait hatékonyan, az etikai normák betartásával kezelni
- képes hatékony, asszertív kommunikációra,
- képes a felmerülő konfliktus- és stresszhelyzetek megelőzésére, kezelésére és megoldására

AZ „OKTATÓI ÖNISMERET, KOMMUNIKÁCIÓ, KONFLIKTUS- ÉS STRESSZKEZELÉS” TANTÁRGY(TRÉNING) ISMERETANYAGÁNAK RÉSZLETEZÉSE:

1. A kommunikáció, fogalma, folyamata, elemei, alaptételei, szintjei, pszichológiai háttere
2. Verbális és nonverbális kommunikáció szerepe az oktatási, képzési folyamatban
3. A kommunikáció stílusa, az asszertív kommunikáció elve
4. Konfliktusok fogalma, szerepe
5. A konfliktusok megközelítése, kezelése az oktatás során
6. Egyéni és csoportos, verbális és nonverbális kommunikációs gyakorlatok
7. Önismeret, önreflexió
8. Beszédgyakorlatok
9. Konfliktuskezelési technikák
10. Felhasználható kérdőívek (személyiség, kommunikáció, konfliktus)
11. A stressz fogalma
12. A stressz kialakulásának folyamata
13. A munkavégzés során jelentkező kockázati tényezők
14. Reziliencia kialakítása stresszhelyzetekben

AZ „OKTATÓI ÖNISMERET, KOMMUNIKÁCIÓ, KONFLIKTUS- ÉS STRESSZKEZELÉS” TANTÁRGY(TRÉNING) FOLYAMATKÖZI ELLENŐRZÉSÉHEZ ALKALMAZANDÓ KÉRDÉSEK:

1. Mit foglal magában a kommunikáció, mint kompetencia?
2. Milyen alaptételekkel rendelkezik a kommunikáció?
3. Hogyan történik a kommunikáció folyamata?
4. Milyen elemei vannak és milyen szerepe van a verbális kommunikációnak a tanítási folyamatok során?
5. Milyen szerepe van és hogyan befolyásolja a tanítási/tanulási folyamatokat a nonverbális kommunikáció?
6. Melyek a kommunikáció alapvető formái?
7. Miért van jelentősége annak, hogy az oktató milyen kommunikációs stílussal rendelkezik?
8. Mit jelent az asszertív kommunikáció elve?

9. Miért szabnak gátakat a közléssorompók?
10. Mit jelent a konfliktus fogalma?
11. Milyen lehetséges módjai vannak a konfliktusok megelőzésének?
12. Milyen szakaszai vannak a konfliktusok kialakulásának?
13. Milyen szakaszai vannak a konfliktusok kezelésének?
14. Mi a visszacsatolás szerepe a kommunikáció folyamatában?
15. Határozza meg az empátia fogalmát!
16. Mi az elfogadás jelentősége az oktatói munka során?
17. Mit értünk kongruencia alatt?
18. Mit jelent a stressz fogalma?
19. Mit tehet az oktató a stresszfaktorok leküzdésében?
20. Miért fontos az oktató számára az önismeret, és annak fejlesztése?
21. Milyen módszerekkel fejleszthető tudatosan az önismeret, az önértékelés javítása, a szorongás és feszültség csökkentése?
22. Hogyan kapcsolódik az oktató önismerete az inter- és intraperszonális kompetencia növeléséhez?
23. Hogyan segíti az eredményes tanulási/tanítási folyamatokat az oktató önismerete?

15. A HATÓSÁGI VIZSGA MÓDSZERTANA ÉS A „MEGFELELT” MINŐSÍTÉS KÖVETELMÉNYRENDSZERE VIZSGATEVÉKENYSÉGENKÉNT

A vizsga módszertana: **A vizsga írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsgatevékenységből áll.**

Írásbeli vizsgatevékenység

Az írásbeli vizsgatevékenység 24 vizsgafeladatot tartalmaz, a vizsgafeladatok megoszlása:

- 24 feladat: Vasúti képzés jogi ismeretei.

Egy feladathoz három válasz tartozik, közülük egy a helyes. Minden feladat helyes megoldása 1 pontot ér, az elérhető maximális pontszám 24 pont.

Az írásbeli vizsgatevékenység időtartama: 30 perc.

Alkalmazott módszertan

Számítógépes, tesztrendszerű.

A megfelelt minősítés

Írásbeli vizsgatevékenység követelményeinek megfelelt az a vizsgázó, akinek a feladatokra adott helyes válaszokra kapott pontszáma a maximálisan elérhető pontszám legalább 75%-a.

A megfelelt szinthez 18 pont szükséges.

Szóbeli vizsgatevékenység

A szóbeli vizsgatevékenység 1 tételből áll, mely 6 vizsgafeladatot tartalmaz, a vizsgafeladatok megoszlása:

- 4 kérdés: Általános felnőttképzési ismeretek,
- 2 kérdés: Vasútszakmai ismeretek oktatásának módszertana (Munkabiztonsági ismeretek a gyakorlati oktatás során) ismeretek.

A szóbeli vizsgatevékenység időtartama: 30 perc.

Alkalmazott módszertan

Hagyományos kifejtős válaszadások

A megfelelt minősítés

A vizsgázó:

- ismeri a pedagógia és andragógia tudományának elméleti alapjait
- ismeri a felnőttoktatás és felnőttképzés sajátosságait, feladat- és célrendszerét
- ismeri a felnőttképzés pszichológiájának alapjait
- ismeri a tanulási képességek felnőttkori vonatkozásait
- ismeri a megismerő folyamatokat
- ismeri a munka melletti tanulás pszichológiai problémáit
- ismeri az oktatói szereppel kapcsolatos elvárásokat, az ezzel összefüggő etikai normákat
- ismeri az oktatáshoz, képzéshez szükséges alapvető pszichológiai ismereteket
- ismeri a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók oktatási és képzési gyakorlatát
- ismeri a didaktikai alapfogalmakat, a gyakorlati oktatás, képzés során alkalmazandó legfontosabb didaktikai alapelveket
- ismeri a gyakorlati oktatás, képzés során alkalmazható oktatási eszközöket és képes azok produktív és célravezető applikálására, gyakorlatba való beépítésére
- ismeri a képzési programok gyakorlati oktatásra, képzésre vonatkozó elemeit
- ismeri az oktatási módszer és a szervezési mód kiválasztásának szempontjait
- ismeri az értékelés, visszacsatolás fő funkcióit
- képes az elméleti ismeretek és a gyakorlati tapasztalatok összevetésére, azok alkalmazására oktatói tevékenysége során
- képes a megszerzett pszichológiai ismereteinek a konkrét andragógiai szituációkban való alkalmazására
- képes a felnőtt személyiségének reális megítélésére, problémáinak megértésére, pszichológiai ismereteit a konkrét szituációkban alkalmazni
- képes a gyakorlati oktatás, képzés során a felnőttképzési módszerek tudatos, hatékony és eredményes alkalmazására
- képes saját módszertani kultúrájának folyamatos fejlesztésére
- képes átlátni az oktatási, képzési folyamat egészét, a gyakorlati oktatás, képzés az oktatási folyamat egészében betöltött szegmensét, ahhoz való viszonyulását
- képes a hospitált elméleti órák és/vagy gyakorlati foglalkozások andragógiai, oktatás-módszertani elemzésére, véleményének körültekintő, tárgyilagos megfogalmazására

Gyakorlati vizsgatevékenység

A gyakorlati vizsgatevékenység 1 tételből áll, mely 1 vizsgafeladatot tartalmaz:

- Vizsgatanítás – gyakorlati, a szakterületnek megfelelő eszköz alkalmazásával
A vizsga időtartama: 20 perc.

A megfelelt minősítés

A gyakorlati bemutató során megállapítható, hogy a vizsgázó

- Ismeri a didaktika fő kérdéseit, alapfogalmakat, a tanulás és a tanítás folyamatait, továbbá az oktatás célját és tartalmát.
- Ismeri a felnőttképzésben alkalmazható oktatási módszereket, tanulás tanulói dominanciájú módszereit, távoktatás és az e-learning alkalmazásának módszertani lényegét,
- Ismeri az oktatási módszer és a szervezési mód kiválasztásának szempontjait, az értékelés és vizsgáztatás fő funkcióit, és a tanórák, foglalkozások lebonyolításának technikai részleteit.
- A vizsgatanítás gyakorlati oktatási anyag megfelel az előírt időtartamnak és témakörnek, amely a módszertanban meghatározásra került.
- A vizsgatanításra összeállított anyagból tartott előadás megfelel a módszertani követelménynek, és a hallgatók számára megérthető.

4

